

וילך איש מבית לחם יהודה – שלשה מעגלי פרשנות | ד"ר מרים וייטמן

מסורה גדולה, שמות ב, א

וילך איש ב' – וילך איש מבית לוי, וילך איש מבית לחם יהודה.

בעל הטורים על התורה, שמות ב, א

וילך איש. ב' במסורה. הכא – וילך איש מבית לוי. ואידך – וילך איש מבית לחם יהודה (רות א א). לומר, על ידי הליכה זו בא הגואל הראשון ועל ידי אותה ההליכה יבא הגואל האחרון, שהוא משיח בן דוד שיבא במהרה בימינו.

גאולה

ויאמר מי את ותאמר אנכי רות אמתך ופרשת כנפך על אמתך כי גאל אתה: ויאמר ברוכה את לידוד בתי היטבת חסדך האחרון מן הראשון לבלתי לכת אחרי הבחורים אם דל ואם עשיר: ועתה בתי אל תיראי כל אשר תאמרי אעשה לך כי יודע כל שער עמי כי אשת חיל את: ועתה כי אמנם כי אם גאל אנכי וגם יש גאל קרוב ממני: ליני הלילה והיה בבקר אם יגאלך טוב יגאל ואם לא יחפץ לגאלך וגאלתיך אנכי חי ידוד שכבי עד הבקר: (ג, ט-יג)

ובעז עלה השער וישב שם והנה הגאל עבר אשר דבר בעז ויאמר סוּרָה שָׁבָה פֹּה פְּלוֹי אֶלְמוֹי וַיִּסֶר וַיֵּשֶׁב: ויקח עשרה אנשים מזקני העיר ויאמר שבו פה וישבו: ויאמר לגאל חלקת השדה אשר לאחינו: לאלימלך מכרה נעמי השבה משדה מואב: ואני אמרתי אגלה אזורי לאמר קנה נגד הישבים ונגד זקני עמי אם תגאל גאל ואם לא יגאל הגידה לי ואדעה כי אין זולתי לגאול ואנכי אחרי ויאמר אנכי אגאל: ויאמר בעז ביום קנותי השדה מיד נעמי ומאת רות המואביה אשת המת קנייתה להקים שם המת על נחלתו: ויאמר הגאל לא אוכל לגאל לי פן אנשחית את נחלתי גאל לך אתה את גאלתי כי לא אוכל לגאל: וזאת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה לקיים כל דבר שילף איש געלו ונתן לרעהו: וזאת התעודה בישראל: ויאמר הגאל לבעז קנה לך וישלף געלו: (ד, א-ח)

שם

ויאמר בעז ביום קנותי השדה מיד נעמי ומאת רות המואביה אשת המת קנייתה להקים שם המת על נחלתו: ויאמר הגאל לא אוכל לגאל לי פן אנשחית את נחלתי גאל לך אתה את גאלתי כי לא אוכל לגאל: וזאת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה לקיים כל דבר שילף איש געלו ונתן לרעהו: וזאת התעודה בישראל: ויאמר הגאל לבעז קנה לך וישלף געלו: ויאמר בעז לזקנים וכל העם עדים אתם היום כי קניתי את כל אשר לאלימלך ואת כל אשר לכליון ומחלון מיד נעמי: וגם את רות המואביה אשת מחלון קניתי לי לאשה להקים שם המת על נחלתו ולא יפרת שם המת מעם אחיו ומשער מקומו עדים אתם היום: ויאמר: כל העם אשר בשער והזקנים עדים יתן ידוד את האשה הבאה אל ביתך כרחל וכלאה אשר בנו שתייהם את בית ישראל ועשה חיל באפרתה וקרא שם בבית לחם: והיה ביתך כבית פרוץ אשר ילדה תמר ליהודה מן הזרע אשר יתן ידוד לך מן הנערה הזאת: ויקח בעז את רות ותהי לו לאשה ויבא אליה ויתן ידוד לה הריון ותלד בן: ותאמרנה הנשים אל נעמי ברוך ידוד אשר לא השביית לך גאל היום ויקרא שמו בישראל: והיה לך למשיב נפש ולכלכל את שיבתך כי כלתך אשר אהבתך ילדתו אשר היא טובה לך משבעה בנים: ותקח נעמי את הילד ותשתהו בחיקה ותהי לו לאמנת: ותקראנה לו השכנות שם לאמר ילד בן לנעמי ותקראנה שמו עובד הוא אבי ישי אבי דוד: (ד, ה-יז)